

Itineraris senyalitzats

Són rutes circulars que tornen al punt d'inici, tret de les rutes marcades amb asterisc (*). Estan pensades per mostrar la riquesa del patrimoni natural i cultural de diferents indrets del parc i estan adaptades, habitualment, per al públic familiar.

- 1** 2 h 7,8 km
De castell a castell: de Penyafort a Castellet*
- 2** 1 h 4 km
SL-C91 La Font d'Horta
- 3** 30 min 1,4 km
Per la ribera del Foix a Penyafort a Castellet*

Centres i punts d'informació

OFICINA DEL PARC
Carrer del Castell, 31
08729 Castellet i la Gornal
Tel. 977 670 169
A/e: p.foix@diba.cat

Centre d'Informació del Castell de Penyafort
Castell de Penyafort
Santa Margarida i els Monjos
Horari: dissabtes, diumenges, festius i ponts, de 10 h a 14 h; de Nadal a Reis, tancat
Tel. 938 186 128

PUNTS D'INFORMACIÓ

Punt d'Informació de Castellet
Carrer del Castell, 31
08729 Castellet i la Gornal
Horari: cada dia, de 10 h a 14 h;
25 de desembre, tancat
Tel. 977 670 169

Biblioteca de Santa Margarida i els Monjos
Carrer del Cadi, 2
08730 Santa Margarida i els Monjos
Tel. 938 186 705

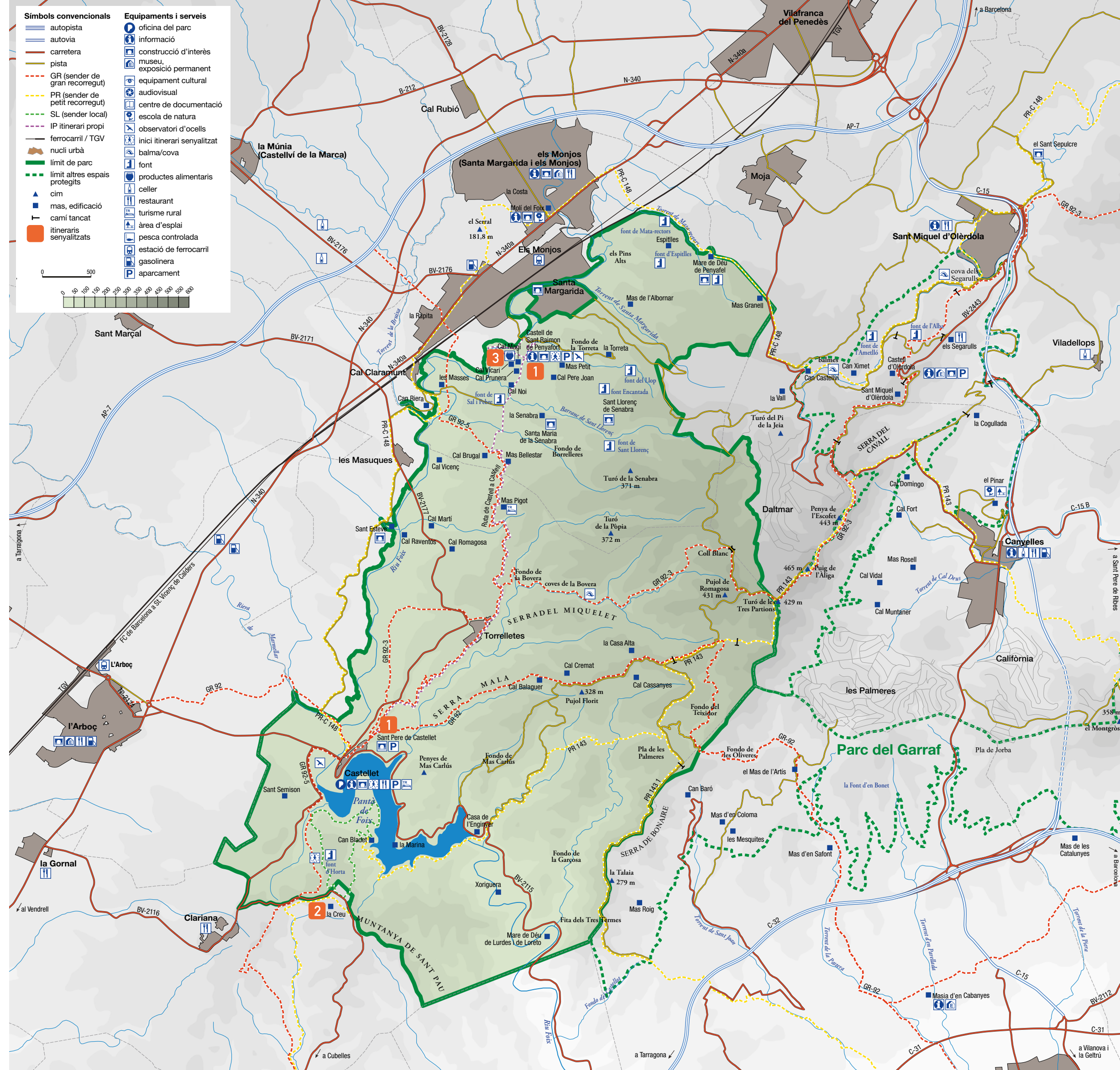
Punt d'Informació Moli del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural
Carrer de la Farigola, 2-6
Santa Margarida i els Monjos
Horari: dimarts, dijous i divendres, de 9 h a 14 h; dimarts, de 16 h a 19 h
Tel. 938 186 928

Consulteu-ne els horaris a
<http://parcs.diba.cat/web/guilleries>

Les distàncies dels itineraris s'han calculat amb la plataforma Gooltracking i poden variar sensiblement si s'utilitzen altres sistemes de mesura.

GR: sender de gran recorregut de més de 50 km, senyalitzat amb marques blanques i vermelles
PR: sender de petit recorregut d'entre 10 km i 50 km, senyalitzat amb marques blanques i grogues
SL: sender local de menys de 10 km, senyalitzat amb marques blanques i verdes

- Itinerari
- Durada aproximada
- Dificultat baixa
- Distància total
- Dificultat mitjana
- Fulllet disponible
- Dificultat alta

Parc del Foix

Aigua entre vinyes i castells. L'interès de l'espai se centra tant en la gran varietat d'ambients ecològics que s'ha generat a l'entorn del pantà de Foix, una de les poques zones humides del Penedès, com en un ric patrimoni arquitectònic i històric vertebrat al voltant dels castells de Penyafort i de Castellet, de gran importància estratègica durant l'edat mitjana.

DADES PRINCIPALS
Any de creació del consorci: 1997
Any d'aprovació del pla especial: 1993
Any d'aprovació del nou pla especial: 2012
Òrgan gestor: Consorci del Parc del Foix
Institucions que formen el consorci: Diputació de Barcelona, Fundació Abertis i els ajuntaments de Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos
Superfície del parc: 3.157 ha

Parcs de Catalunya
Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona
Parc del Castell de Montesquiu, Espai Natural de les Guilleries-Savassona, Parc Natural del Montseny, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada Litoral, Parc de la Serralada de Marina, Parc Natural de la Serra de Collserola, Parc Agrari del Baix Llobregat, Parc del Garraf, Parc d'Olerdola, Parc del Foix.

Gerència de Serveis d'Espais Naturals
Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona
Tel. 934 022 428
xarxaparc@diba.cat · parcs.diba.cat

Parc del Foix

Consells útils per a la vostra estada al parc

Les bones pràctiques

Els espais naturals protegits són indrets on es poden practicar activitats a l'aire lliure i conèixer el nostre patrimoni natural i cultural. Utilitzeu la xarxa de pistes i camins indicats.

L'ús de la bicicleta

- Respecteu la preferència dels vianants i eviteu causar-los molèsties.
- Adeqüeu la velocitat al tipus de via. Per pistes, la velocitat màxima és de 30 km/h.
- Circuleu només per carreteres, per pistes forestals o per camins de passejada de més de 3 metres d'amplada.
- Per causes justificades, en determinades zones del Parc, la circulació en bicicleta es pot restringir temporalment o permanentment.
- Seguiu els consells de la circulació motoritzada.

La circulació motoritzada

- La circulació de vehicles està limitada a les pistes obertes al públic i no és permesa camp a través, per tallafocs o pels llits de rieres i torrents.
- Recordeu que la velocitat màxima per pistes és de 30 km/h.
- Modereu la velocitat per tal d'evitar atropellaments de persones o de fauna silvestre.
- El soroll causat per alguns vehicles és perjudicial per a espècies sensibles, com ara les aus rapinyaires, que poden abandonar les seves àrees de nidificació.
- L'erosió originada per les derrapades provoca l'aparició de sots i xaragalls a la xarxa viària. Circuleu amb moderació i mesura, especialment en pendents i amb el terra moll.
- No aparqueu davant de les cadenes que tanquen l'accés als camins ni als vorals de les carreteres.

Visitem el parc amb seguretat

- Planifiqueu la ruta i porteu sempre un plànol per orientar-vos.
- Procureu caminar sempre per senders o camins clarament marcats o senyalitzats.
- Porteu calçat adient, aigua, una provisió de queviures, roba còmoda i d'abric, així com una gorra, ulleres de sol i protecció solar.
- Si aneu en grup, no perdeu el contacte visual amb la resta de companys. No abandoneu ni deixeu mai enrere un company de ruta.

- El vent fort pot provocar la caiguda de branques i altres elements. A les crestes o les carenes, es pot incrementar el risc d'accidents. En condicions de vent intens, eviteu els indrets exposats.
- En cas de boira és fàcil desorientar-se; no abandoneu el camí principal.
- En cas de xàfec o tempestes amb aparell elèctric, abandoneu les crestes dels cims, els arbres aïllats i les entrades de les coves. Un bosc dens i atapeït pot servir d'aixopluc.

Què cal fer amb les deixalles?

- És responsabilitat dels visitants emportar-se els residus que genera la seva activitat i reciclar-los.

Com podem ajudar a prevenir un incendi?

- No està permès fer foc ni barbacoes fora dels espais habilitats.
- Cal ser molt prudent amb tot allò que comporti perill d'incendi, com ara les cigarretes, la circulació motoritzada o l'abandonament de deixalles.
- Doneu l'alerta si detecteu una fumera sospitosa. Aviseu el 112.

Els animals de companyia

- Els propietaris dels animals domèstics són els responsables que la seva conducta no pertorbi l'activitat tant dels habitants del parc com de la resta de visitants.
- Porteu el gos lligat. Cal que tingueu una cura especial amb la conducta dels vostres gossos o altres animals de companyia, sobretot quan us trobeu a prop de persones, d'una masia o d'un ramat.
- Procureu no deixar els excrements dels animals, especialment als llocs amb més afluència de visitants.
- No abandoneu mai animals domèstics; és una conducta tipificada com a infracció. Poden esdevenir animals agressius, així com perjudicials per als ecosistemes naturals.
- Els gossos perillosos, a més d'anar lligats, han de portar morrió. S'entén per gos perillós aquell que la llei el tipifica així, però també qualsevol gos que tingui un comportament agressiu.

Regulació de la pesca

- Per motius sanitaris i mediambientals, resta prohibida la pesca a tot el pantà, excepte per a competicions oficials degudament autoritzades. Per a concursos federats, la pesca està permesa a l'Alzina.

Altres recomanacions

- Si hi ha risc de neu o ha nevat, consulteu l'estat de les carreteres i pistes a la pàgina web del parc. Conduïu amb precaució, respecte els senyals i les indicacions dels guardes i dels informadors.
- L'acampada lliure no és permesa en cap de les seves modalitats, incloses les autocaravanes.
- La presència i l'activitat humana han deixat un conjunt de manifestacions arquitectòniques i artístiques al llarg del temps. Cal respectar aquest ric patrimoni cultural.
- Respecteu la natura i la tranquil·litat de l'entorn. Cal evitar sorolls innecessaris.
- Respecteu les activitats agrícoles i ramaderes, ja que són el mitjà de vida de molts dels habitants del parc.
- Els aprofitaments forestals són activitats tradicionals a la majoria dels parcs. Les tales són regulades per la Llei forestal de Catalunya i la normativa dels parcs.
- Per protegir les poblacions de fauna autòctona, està prohibit alliberar animals de companyia o forans que les puguin desplaçar del seu hàbitat.
- La caça és regulada per llei i únicament és permesa als vedats de caça existents. Si coincideix amb una batuda de senglar, cal que respecte la senyalització i no us allunyeu dels camins.
- La circulació de cavalls s'ha de limitar a les pistes obertes al públic i no és permesa camp a través, per tallafocs o pels llits de rieres i torrents.
- Si colliu bolets, no malmeteu el bosc utilitzant eines o furgant la terra.
- El boix grèvol és un arbre escàs que proporciona refugi i aliment a moltes espècies animals. És protegit per la llei i la recol·lecció, tant de l'arbre com de les seves parts, és penalitzada.
- El margalló és una espècie protegida per la llei i se'n penalitza la recol·lecció.

Trets característics

La vegetació

La climatologia i el substrat geològic condicionen el paisatge vegetal de qualsevol indret. En el cas del Parc del Foix, ens trobem amb un substrat calcari emmarcat en un espai de clima mediterrani. Això vol dir que la vegetació ha d'estar adaptada a l'eixut estiu que caracteritza el clima mediterrani i a un sòl porós que engoleix ràpidament l'aigua de la pluja. Aquesta aigua ajuda més a modelar el paisatge que no pas a facilitar l'existència de les plantes. Per això, la vegetació natural de la zona són el que s'anomena comunitats xeròfiles i calcícoles, és a dir, d'indrets secs i calcaris. El substrat rocós amb molt poc sòl només és suportat per comunitats de tipus arbustiu com la màquia o bosquina de llentiscle i margalló. La comunitat forestal de l'interior de la zona és l'alzinar amb marfull. Tanmateix, el bosc d'alzines està localitzat només als indrets més ombrívols. A la resta, ha estat substituït per pinedes esclarissades amb sotabosc arbustiu i per l'alzinar de carrasca. A causa de l'activitat ramadera i l'explotació forestal, el bosc en molts indrets ha estat substituït per brolles de romaní i bruc d'hivern i, a les zones obagues, per la pastura de jonça i fenàs.

Quant a la vegetació de ribera i dulciaqüícola, es constata la presència esporàdica de freixes, àlbers, tamarius, etc., irregularment distribuïts. A la vora del pantà, els canyissars i el bosc de ribera formen un anell que caracteritza la zona. És un bosc en el qual es barregen els pins que envolten el paisatge de l'embassament. Aigües amunt de l'embassament i en els indrets més ombrívols, el bosc de ribera té una presència important. Des de fa uns anys, el riu Foix ha millorat la qualitat de les seves aigües; a més, el nivell de les aigües de l'embassament s'ha mantingut alt, la qual cosa ha permès el creixement d'una vegetació típica d'aiguamoll i de ribera (boga, canyís, àlbers, etc.) i, de forma progressiva, s'hi ha anat establint una fauna molt variada.

La fauna

La presència de l'aigua tant del riu Foix com de l'embassament és un factor essencial per al desenvolupament de les comunitats faunístiques, les quals, sens dubte, constitueixen un dels elements singulars del parc. La diversitat de biòtops que es troben dins i al voltant de l'embassament dona refugi a un llistat d'espècies ampli i variat. Tanmateix, les aigües del Foix han sofert un fort impacte causat pels usos agrícoles, industrials i residencials aigües amunt del pantà, fet que condiciona la qualitat de l'aigua. L'eutrofització, o augment de la matèria orgànica a l'aigua de l'embassament, ha causat en nombroses ocasions un empobriment de la qualitat de l'aigua. Tot i així, no hi falta una bona diversitat faunística, de la qual els ocells són els principals representants.

La qualitat de l'aigua és fonamental per a la vida de les plantes i dels animals que seran l'aliment de moltes espècies d'ocells. Els ànecs collverds, els xarxets, les polles d'aigua i altres aus es poden alimentar d'algues, llavors i plantes aquàtiques. Els bernats pescaires, els martinets i els blauets basen la seva alimentació en la captura de peixos, amfibis i invertebrats

aquàtics. A més, encara hi trobem tot un seguit d'ocells insectívors com ara els corriols, els balquers i els rossinyols, que es dediquen a capturar larves, mosquits, cucs i altres invertebrats.

Probablement, doncs, la fauna aquàtica és la més rellevant al Parc del Foix. Del grup dels peixos, el més abundant és la carpa, però no hi manca l'anguila o la bagra. Les tortugues d'aigua i les serps d'aigua, entre els rèptils i els amfibis, com ara granotes, gripaus i salamandres, també són espècies faunístiques lligades al medi aquàtic.

Respecte als ocells, hi ha més de 150 espècies catalogades. Entre els ocells aquàtics que s'hi veuen tot l'any hi ha el bernat pescaire, el martinet, els ànecs, els cabussets, les fotges i les polles d'aigua. D'uns anys ençà, a l'època de nidificació, cabussets, fotges, balquers i molts altres ocells es reproduïxen habitualment a l'entorn dels canyissars. A l'hivern, s'hi apleguen moltes espècies provinents del nord d'Europa: esplugabous, ànecs, corbs marins, etc. Altres aus, com ara el martinet de nit, les xivites o l'àliga pescadora, s'hi aturen uns dies per reposar dels llargs viatges migratoris. També a les èpoques de migració, el pantà és un espai utilitzat. En total, en els darrers cinquanta anys s'hi han citat 210 espècies d'ocells durant l'època migratòria.

El patrimoni arquitectònic

El Parc del Foix destaca per la presència dels castells de Castellat i de Penyafort. El primer és un conjunt medieval del segle x vinculat a diversos llinatges catalans. Avui és la seu de la Fundació Abertis.

Troblem l'origen del castell de Penyafort al segle xii; inicialment, fou una torre de defensa medieval i casa natal de l'il·lustre Sant Raimon de Penyafort.

Entre el ric patrimoni d'ermites i esglésies de vinculació romànica destaquen l'església de Sant Pere i les ermites de Penyafel, de Senabra i de Sant Llorenç.

Així mateix, cal destacar el Molí del Foix, molí fariner del segle xiii, avui convertit en Centre d'Interpretació Històric i Natural de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos.

Gastronomia vinculada al parc

Parc a taula és un programa de desenvolupament econòmic promogut per la Diputació de Barcelona, que s'adreça a aquells agents privats que, a través de la seva activitat, ajuden a la conservació, reivindicació i divulgació dels espais naturals protegits. Podeu ampliar i descarregar la informació a parcs.diba.cat/web/parc-a-aula i a l'aplicació:

Parc del Foix

La vostra opinió ens ajuda a millorar

Podeu emplenar el qüestionari que trobareu a l'enllaç del QR

